

6 Αυγούστου, 1996

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΘΕΟΠΙΣΤΗ ΤΣΙΓΚΗ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 692/95)

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Πειθαρχικό δίκαιο — Πότε επιβάλλεται η πειθαρχική ποινή σε περίπτωση καταδίκης — Περιστάσεις επιβολής της πειθαρχικής ποινής στην κριθείσα περίπτωση — Καμία παράβαση.

5 Η αιτήτρια προσέβαλε την απόφαση με την οποία της επιβλήθηκαν πειθαρχικές ποινές για αδικήματα ως προς τα οποία είχε δικαστεί και κριθεί ένοχη με το αιτιολογικό ότι οι ποινές δεν έπρεπε να είχαν επιβληθεί πριν την εκδίκαση της έφεσής της κατά της απορριπτικής απόφασης της προσφυγής κατά της τοποθέτησής της σε συγκεκριμένα καθήκοντα.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

15 Η επισήμοποίηση των πρακτικών επέρχεται με την επικύρωσή τους από τον Πρόεδρο και την καταχώρηση στο Αρχείο. Όμως σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έγκυρη συνέχιση ή ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας για τη λήψη απόφασης στο συγκεκριμένο θέμα.

20

Η ενέργεια της Επιτροπής εν προκειμένω συνάδει απόλυτα με την υποχρέωση που της επιβάλλει ο νόμος κατά την εκδίκαση πειθαρχικών παραπτωμάτων. Συγκεκριμένα, με το Δεύτερο Πίνακα, Μέρος ΙΙΙ, Άρθρο 83(5) του Νόμου 1/90, που καθορίζει τη διαδικασία διεξα-

γωγής της πειθαρχικής δίχης.

Η μόνη προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος είναι να ακουστεί ο διωκόμενος προτού τιμωρηθεί. Άλλωστε η εκκρεμότητα θα ήταν αντίθετη με το συμφέρον της Δημόσιας Υπηρεσίας αλλά και την ψυχική ηρεμία της ίδιας της αιτήτριας. Δεν έχουν σχέση εδώ οι αρχές της καλής πίστης. Η επίκλησή τους ήταν ολότελα άστοχη. Πέραν τούτου, η Επιτροπή δεν μπορούσε να εξαρτήσει την εκτέλεση των καθηκόντων της ως πειθαρχικού οργάνου από προϋπόθεση που δεν έθεσε ο Νόμος.

5

10

Η απόφαση **Οικονομίδης** παρεξηγηθήκε. Δε συνάγεται από αυτή αρχή δικαίου ότι υπό τις παρούσες συνθήκες δημιουργείται υποχρέωση του πειθαρχικού οργάνου να μην ολοκληρώσει τη διαδικασία λόγω της εκκρεμοδικίας. Αντίθετα, η απόφαση διευκρινίζει απερίφραστα πως η έφεση δεν αποτελεί κώλυμα για τη συμπλήρωση της πειθαρχικής διαδικασίας.

15

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

20

Οικονομίδης ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 661,

Tamassos Suppliers ν. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 60,

25

Μπατίστα - Παπαμιλιάδους ν. Κ.Ο.Τ. (1995) 4 Α.Α.Δ. 2614,

Κωνσταντίνου ν. Δημοτικού Συμβουλίου Αμπελοουργικών Προϊόντων (1992) 3 Α.Α.Δ. 228.

30

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Ε.Δ.Υ. να επιβάλει ποινή στην αιτήτρια για πειθαρχικά αδικήματα πριν την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή της.

35

Α. Σ. Αγγελίδης, για την Αιτήτρια.

Ε. Κλεόπα, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

40

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Η αιτήτρια αντιμετώπισε δύο χωριστές πειθαρχ-

- χικές διώξεις (αφ. 3/94 και 4/94) οι οποίες, ύστερα από κοινό αίτημα και των δύο πλευρών, συνεκδικάστηκαν. Τα κατηγορητήρια περιέχουν τρεις συνολικά κατηγορίες για, ουσιαστικά, αδικαιολόγητη αποχή της αιτήτριας από την εκτέλεση των καθηκόντων της.
- 5 Κατά παράβαση του άρθρου 60(2) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων. Δεν τις παραδέχθηκε.

- Στις 14/4/1995 η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, μετά από σχετικά μακρά ακροαματική διαδικασία, βρήκε την αιτήτρια ένοχη σε όλες τις κατηγορίες (Παράρτ. 16). Στις 11/5/1995 αγόρευσε ο δικηγόρος της αιτήτριας για σκοπούς επιμέτρησης της ποινής. Δεν της επέβαλε όμως τότε κυρώσεις. Η Επιτροπή αποφάσισε, αφού προηγήθηκε εισήγηση του δικηγόρου της αιτήτριας, να αναμένει την έκβαση της έφεσης που άσκησε η αιτήτρια κατά της απορριπτικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή της με αφ. 780/93. Με αυτή είχε αμφισβητήσει τη νομιμότητα της τοποθέτησής της στη Στέγη Νέα Ελεούσα.
- 10
- 15

- Θα αντιγράψω στο σημείο αυτό το πρακτικό, που δείχνει το χειρισμό του θέματος από την Επιτροπή. Είναι ο κύριος μοχλός που χρησιμοποίησε η αιτήτρια για να ανατρέψει την επίδικη απόφαση που αφορά την ποινή που της επιβλήθηκε:
- 20

- “Πρόεδρος: Ευχαριστώ ιδιαίτερα για τη νέα απόφαση που αναφέρατε. Σίγουρα έχουμε υπόψη μας την Έφεση της καθ’ ης η δίωξη, η οποία εκκρεμεί. Η εισήγηση να αναβάλουμε τη λήψη απόφασης μέχρι να έχουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου φαίνεται λογική.
- 25

-
- 30 Θα αναμένουμε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της έφεσης πριν προχωρήσουμε στην απόφασή μας.”

- Η αιτήτρια διορίστηκε ως Παιδοκόμος στο Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Η τοποθέτησή της στη Στέγη άρχισε από τις 15/6/1993, ημερομηνία διορισμού της. Όμως αρνήθηκε και συνέχισε να αρνείται να αναλάβει καθήκοντα. Και κατέθεσε την παραπάνω προσφυγή (αφ. 780/93) ισχυριζόμενη ότι το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης δεν κάλυπτε τα καθήκοντα που της ανατέθηκαν. Οι νουθεσίες των ανωτέρων της να συμμορφωθεί δεν είχαν αποτέλεσμα. Η αρνητική στάση της αιτήτριας οδήγησε σε απόφαση για έναρξη πειθαρχικής διαδικασίας. Ορίστηκε λειτουργός να διερευνήσει την περίπτωση. Οι εκθέσεις της λειτουργού, που είναι στο φάκελο, υποβλήθηκαν στον Πρόεδρο της Επιτροπής. Τα κατηγορητήρια, που ετοίμασε η αρμόδια αρχή, είχαν ως αντικείμενο τρία
- 35
- 40

διαφορετικά χρονικά διαστήματα από 17/6/1993 μέχρι 13/9/1993.

Ο πρώτος λόγος ακύρωσης, που ανέπτυξε ο κ. Αγγελίδης, είναι ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της καλής πίστης. Εννοώντας με αυτό ότι ενώ η Επιτροπή ανακοίνωσε πως θα ανέμενε το αποτέλεσμα της έφεσης, μετέβαλε αργότερα άποψη και προχώρησε στην επιβολή χρηματικής ποινής £450,= (£150,= σε κάθε κατηγορία). Χωρίς να δώσει οποιαδήποτε αιτιολογία για την αντιφατική αυτή της ενέργεια.

Η πρόταση είχε ως άξονα την απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση **Οικονομίδης v. Δημοκρατίας** (1991) 3 Α.Α.Δ. 661, που, όπως ισχυρίστηκε ο συνήγορος, υποστηρίζει τη θέση του. Στην περίπτωση εκείνη η Επιτροπή περίμενε (δύο περίπου χρόνια) προτού τιμωρήσει τον υπάλληλο για παρόμοιο πειθαρχικό παράπτωμα στο οποίο υπέπεσε. Στο μεταξύ όμως η Ολομέλεια ακύρωσε τη μετάθεσή του σε άλλη πόλη. Ας σημειωθεί ότι η καταδίκη του εφεσεύοντα στηριζόταν πάνω στη νομιμότητα της μετάθεσης. Έτσι διαλύθηκε το υπόβαθρο της καταδίκης λόγω της αναδρομικής ισχύος της ακυρωτικής απόφασης και συνακόλουθα έπαυσε να υπάρχει η υποχρέωση του υπαλλήλου να αναλάβει καθήκοντα στην πόλη που παράνομα μετατέθηκε. Τα περιστατικά της υπόθεσης **Οικονομίδης** και η κύρια σκέψη της βρίσκονται συνεπτυγμένα στο παρακάτω σύντομο απόσπασμα:

“Ο εφεσεύοντας δικάστηκε για το αδίκημα της απουσίας σε συγκεκριμένες μέρες που οι ακυρωτικές αποφάσεις εξαφάνισαν εξυπαρχής τη μετάθεσή του, άρα ουδέποτε έπρεπε να ήταν στη Λάρνακα και κατά συνέπεια ουδέποτε απουσίασε από τη Λάρνακα”.

Ο συνήγορος συνόψισε τη θέση του λέγοντας ότι “η αντιφατική στάση και η μεταβολή στα αποφασισθέντα που παρουσιάζει η στάση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας μεταξύ Παραρτ. 17 και 18, αποτελεί κλασσική περίπτωση ασυνέπειας, που πλήττει την πεποίθηση του πολίτη ότι η διοίκηση πρέπει να συμπεριφέρεται με συνέπεια και όχι αντιφατικά προς τις αποφάσεις της και προς τον πολίτη”. Οι παραπομπές της αιτήτριας περιλαμβάνουν την **Tamassos Suppliers v. Δημοκρατίας** (1992) 3 Α.Α.Δ. 60 και την **Γεωργία Παπαμιλιτιάδου-Μπατίστα v. Κ.Ο.Τ.** (1995) 4 Α.Α.Δ. 2614.

Η δεύτερη εισήγηση είναι ότι υπάρχει δυνατότητα η Ε.Δ.Υ. να εξέδωσε την επίδικη απόφαση υπό το κράτος πλάνης ενδεχόμενο

που, σύμφωνα με την απόφαση στην *Χρυσάνθος Κωνσταντίνου ν. Δημοτικού Συμβουλίου Αμπελοουργικών Προϊόντων* (1992) 3 Α.Α.Δ. 228, επιφέρει ακύρωση. Το λόγο αυτό, ο συνήγορος διατύπωσε με τα εξής:

5

“Η παντελής απουσία οποιασδήποτε εξήγησης στο Παράρτ. 18 γιατί η Ε.Δ.Υ. μετέβαλε στάση σε σχέση με τα όσα η ίδια αποφάσισε στο Παράρτ. 17 αν εξεταστούν σε συνδυασμό με την ημερομηνία και υπογραφή αμέσως μετά το τέλος του Παραρτ. 17, μου επιτρέπει να ισχυριστώ ότι δυνατόν ή πολύ πιθανόν να συνέτρεξε πλάνη.”.

10

Το Παράρτημα 17 υπογράφηκε, όπως φαίνεται στην τελευταία του σελίδα, στις 4/8/1995, δηλαδή μετά την ημερομηνία που έγινε η τελευταία συνεδρία της Επιτροπής και λήφθηκε η επίδικη απόφαση (ημερομηνίας 13/6/1995), όπως φαίνεται στο Παράρτημα 18. Με αποτέλεσμα να δημιουργείται, κατά τον κ. Αγγελίδη, σοβαρή υπόνοια πώς, όταν συνήλθε η Ε.Δ.Υ., στις 13/6/1995 (Παράρτ. 18), λειτούργησε υπό την πλάνη ότι δεν έλαβε ποτέ την απόφαση του Παραρτ. 17 (δηλαδή να αναμένει την εφετειακή απόφαση), αφού το κείμενο των πρακτικών αυτών δεν ήταν τότε δακτυλογραφημένο και φυλαγμένο, όπως προβλέπει το άρθρο 11(5) των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων. “Η έλλειψη οποιασδήποτε αναφοράς”, κατέληξε, “ή ορθότερα η παρασιώπηση του τι αποφασίστηκε στο Παράρτ. 17, αφήνει ανοικτή την πιθανότητα πλάνης.”. Επισημαίνω εδώ την αντιφατικότητα της εισήγησης στην οποία προστέθηκε και η σκόπιμη ενέργεια, η αποσιώπηση.

20

25

Ξεκινώ με τον τελευταίο αυτό ισχυρισμό. Το άρθρο 11(5) του Νόμου 1/90 ορίζει ότι:

30

“(5) Τα πρακτικά υπογράφονται, όταν επικυρωθούν από τον Πρόεδρο της συνεδρίασης και τηρούνται σε ειδικό βιβλίο ή φάκελο πρακτικών.”.

35

Είναι φανερό πως η σκοπιμότητα που εξυπηρετείται με την πρόνοια αυτή είναι η υπαρξη επίσημων στοιχείων αναφορικά με τις δραστηριότητες και ενέργειες της Επιτροπής, κατά την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της πάνω σε σταθερή, έγκυρη και αναλλοίωτη βάση. Η επισημοποίηση των πρακτικών επέρχεται με την επικύρωσή τους από τον Πρόεδρο και την καταχώρηση στο Αρχείο. Όμως σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έγκυρη συνέχιση ή ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας για τη λήψη απόφασης στο συγκεκριμένο θέμα.

40

Πέραν τούτου προκύπτει ότι στις 13/6/1995 η Επιτροπή γνώριζε τι είχε συμβεί και τι είχε ειπεί στο θέμα αυτό πριν από ένα μήνα. Στη σελίδα 8 του πρακτικού 18 της επίδικης απόφασης αναφέρεται πως η Επιτροπή είχε υπόψη μεταξύ άλλων και τα θέματα του πρακτικού της 11/5/1995. Τούτο αναφέρεται ρητά. Άλλη επιβεβαίωση είναι το προοίμιο της ίδιας απόφασης, επιβολής της ποινής, που αναφέρεται ειδικά στην εκκρεμότητα της έφεσης. Μου προκαλεί επομένως κατάπληξη η έγερση τέτοιου ανυπόστατου ισχυρισμού.

5

10

Σχολιάζω σύντομα τον ισχυρισμό του δικηγόρου της αιτήτριας, που έθεσε για πρώτη φορά στην απαντητική του αγόρευση, ότι αποτελεί ανάκληση χωρίς αιτιολογία η προσέγγιση της Επιτροπής στη διάρκεια της εκκρεμοδικίας. Η αντιμετώπιση αυτή σε πειθαρχική δίκη δεν μπορεί να συνδυαστεί με την έννοια της ανάκλησης. Άλλωστε εκτελεστή είναι μόνο η πράξη που προσβάλλει με την προσφυγή της αυτή η αιτήτρια, δηλαδή, η επιβολή χρηματικής ποινής στις 13/6/1995.

15

Είναι αυθαίρετη η θέση ότι η Επιτροπή δεν έδωσε εξήγηση για ότι έπραξε. Παραθέτω τι είπε:

20

“Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη ότι η ακρόαση της Έφεσης που η καθ’ ης η δίωξη καταχώρησε εναντίον της πρωτόδικης απόφασης, σ’ ό,τι αφορά τη νομιμότητα της τοποθέτησής της, δεν έχει ακόμα αρχίσει και ότι η εκδίκαση της υπόθεσης θ’ απαιτήσει κατά πάσα πιθανότητα πολύ χρόνο, αποφάσισε όπως προχωρήσει στην επιβολή πειθαρχικής ποινής στην καθ’ ης η δίωξη.”

25

30

Ας λεχθεί εν παρόδω ότι η έφεση δεν έχει ακόμη οριστεί. Έχοντας υπόψη την παραπάνω καθαρή δήλωση, που δεν επιδέχεται αμφισβητήσεις, αναρωτιέμαι πάλι πως είναι δυνατό να επιμένει κανείς πως δεν υπήρχε δικαιολογία. Η ενέργεια της Επιτροπής συνάδει απόλυτα με την υποχρέωση που της επιβάλλει ο νόμος κατά την εκδίκαση πειθαρχικών παραπτώματων. Συγκεκριμένα, με τον Δεύτερο Πίνακα, Μέρος III, άρθρο 83(5) του Νόμου 1/90, που καθορίζει τη διαδικασία διεξαγωγής της πειθαρχικής δίκης:

35

“6. Η Επιτροπή μπορεί με την απόφασή της είτε να βρει τον υπάλληλο ένοχο όλων των παραπτώματων ή για οποιοδήποτε από αυτά για τα οποία κατηγορείται και να του επιβάλει οποιαδήποτε από τις πειθαρχικές ποινές την οποία οι περιστάσεις της υπόθεσης θα δικαιολογούσαν, αφού προηγουμένως τον

40

ακούσει ως προς την επιμέτρηση της ποινής, ή να απαλλάξει τον υπάλληλο από την κατηγορία.”.

- 5 Η μόνη προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος είναι να ακουστεί ο
 10 διωκόμενος προτού τιμωρηθεί. Άλλωστε η εκκρεμότητα θα ήταν
 αντίθετη με το συμφέρον της Δημόσιας Υπηρεσίας αλλά και την
 ψυχική ηρεμία της ίδιας της αιτήτριας. Δεν βλέπω πως εδώ έχουν
 σχέση οι αρχές της καλής πίστης. Η επίκλησή τους ήταν ολότελα
 άστοχη. Πέραν τούτου, η Επιτροπή δεν μπορούσε να εξαρτήσει την
 10 εκτέλεση των καθηκόντων της ως πειθαρχικού οργάνου από προ-
 ύπθεση που δεν έθεσε ο Νόμος.

- 15 Η απόφαση **Οικονομίδης** παρερμηνεύθηκε. Δεν συνάγεται από
 αυτή αρχή δικαίου ότι υπό τις παρούσες συνθήκες δημιουργείται
 υποχρέωση του πειθαρχικού οργάνου να μην ολοκληρώσει τη δια-
 δικασία λόγω της εκκρεμοδικίας. Αντίθετα, η απόφαση διευκρινί-
 ζει απερίφραστα πως η έφεση δεν αποτελεί κώλυμα για τη συ-
 μπλήρωση της πειθαρχικής διαδικασίας:

- 20 “Από το απόσπασμα αυτό προκύπτει ότι η αναδρομικότητα ως
 προς την πειθαρχική ευθύνη του υπαλλήλου δεν ισχύει καθ’ ον
 χρόνο ίσχυε η παράνομη διαταγή με την οποία αρνήθηκε να
 συμμορφωθεί, για το λόγο ότι η απόφαση της Ε.Ε.Υ. να μετα-
 25 θέσει τον αιτητή, είναι κατά τεκμήριο νόμιμη, μέχρις ότου προ-
 σβληθεί και τυχόν ακυρωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο. Εξά-
 γεται από τα ανωτέρω ότι αν είχε προηγηθεί η πειθαρχική ποι-
 νή της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, τότε η πειθαρχι-
 κή ποινή θα ίσχυε, δηλαδή η αναδρομικότητα δε θα ίσχυε.
 Όμως, η Ε.Ε.Υ. για λόγους δικούς της που δε φαίνονται στα
 30 πρακτικά, περίμενε δύο χρόνια να πάρει απόφαση. Εν τω με-
 ταξύ, το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε τις μεταθέσεις του εφε-
 σείοντα στη Λάρνακα.”.

- 35 Απορρίπτω την προσφυγή ως παντελώς αβάσιμη με έξοδα σε
 βάρος της αιτήτριας που θα υπολογίσει ο Πρωτοκολλητής. Και
 επικυρώνω την επίδικη απόφαση σύμφωνα με το Άρθρο 146.4(α)
 του Συντάγματος.

*Η προσφυγή απορρίπτεται με
 έξοδα.*